Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	09.10.2022
Avaldamismärge:	RT I, 12.07.2019, 17

Kõrgharidusstandard

Vastu võetud 11.07.2019 nr 62

Määrus kehtestatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse§ 5 lõike 2 punkti 7 ja § 28 lõike 2^1ning kõrgharidusseaduse§ 3 lõike 4 alusel.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Kõrgharidusstandardiga kehtestatakse:
1) kõrgharidustaseme õppele esitatavad ühtsed nõuded;
2) akadeemilistele töötajatele esitatavad üldnõuded;
3) varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtted;
4) kõrgharidustaseme õpete õpiväljundid (lisa 1);
5) õppevaldkondade, -suundade ja õppekavarühmade loetelu (lisa 2);
6) õppekavarühmade ja õppekavagruppide vastavustabel ning õppekavagruppides antavate kraadide nimetuste loetelu (lisa 3).

§ 2. Kohaldamisala

(1) Kõrgharidusstandard kehtib kõrgharidustaseme kõikide astmete ja õppevormide kohta, olenemata õppeasutuse õiguslikust seisundist.

(2) Arstiõppele, loomaarstiõppele, proviisoriõppele, hambaarstiõppele, ämmaemandaõppele, õeõppele, arhitektiõppele ja ehitusinseneriõppele kohaldatakse kõrgharidusstandardi sätteid kõrgharidusseaduse § 7 lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega ning õpetajate koolitusele kõrgharidusseaduse § 7 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud erisustega.

(3) Kõrgharidusstandard on õppeõiguse andmise, institutsionaalse akrediteerimise ja temaatilise hindamise ning kõrgkoolidele õppetöö korraldamise alusdokument.

2. peatükk
Õppe nõuded

§ 3. Õppekavale ja õppetöö kvaliteedile esitatavad nõuded

(1) Õppekava on kooskõlas õppeasutuse arengukavast, põhikirjast või põhimäärusest tulenevate tegevussuundadega. Õppekava aitab kaasa õppeasutuse missiooni täitmisele ja eesmärkide saavutamisele ning arvestab tööturu ja sihtrühma vajadusi.

(2) Õppekavad ja õppe korraldamine on kooskõlas õppeasutuse sisemiste kvaliteedistandardite ning riigisiseste ja rahvusvaheliste kvaliteedinõuete ja -kokkulepetega.

(3) Õppekava eesmärgid ja õpiväljundid on võrdväärsed ja võrreldavad lisas 1 kirjeldatud kõrgharidustaseme õpete õpiväljunditega, vastavad kutseala reguleerivate riigisiseste ja rahvusvaheliste õigusaktide nõuetele ja suundumustele ning arvestavad kutsestandardis sätestatut.

(4) Õppekava nimetus ja sisu on kooskõlas. Õppekava koosneb moodulitest, mille ülesehitus võimaldab üliõpilastel vajaduse korral kõrghariduse esimese ja teise astme õppes spetsialiseeruda. Moodul on õppekava sisulise liigendamise ühik, mis koondab õppeained eesmärgistatud kogumiks või koosneb ühest õppeainest.

(5) Õppekava ülesehitus ja sisu vastavad õppekava eesmärkidele ja seatud õpiväljunditele. Õppekava läbimiseks vajalikul tasemel omandatud teadmisi, oskusi ja hoiakuid nimetatakse õpiväljunditeks. Õpiväljundid on sõnastatud nii, et nende alusel on võimalik hinnata lõpetajate teadmiste ja oskuste taset ning õppekava eesmärkide saavutamist.

(6) Kasutatavad õppemeetodid ja -vahendid, sealhulgas iseseisva töö ja praktika maht, toetavad õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist.

(7) Õppe korraldamine vastab nõuetele, kui:
1) õppetööks on olemas akadeemilised töötajad, kes vastavad õigusaktides kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ning kelle arv on lähtuvalt nende ülesannetest, õppe- ja teadustöö mahust ja juhendatavate üliõpilaste arvust piisav, et saavutada õppekava eesmärgid ja õpiväljundid;
2) kindlas õppeaines õpet läbiviival akadeemilisel töötajal on vajalik õpetamispädevus ja kvalifikatsioon, mis toetab õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist;
3) õppetööd läbi viivad korralised akadeemilised töötajad on nõuetekohaselt atesteeritud, saanud oma tegevuse kohta regulaarselt tagasisidet ning täiendanud regulaarselt oma erialaseid ja pedagoogilisi oskusi;
4) õppetööks ning doktoriõppega seotud teadus-, arendus- ja loometegevuseks on olemas vajalikud ruumid (auditooriumid, labori- ja seminariruumid ning raamatukogu), mille sisustus ja varustatus on asjakohane õppekavade eesmärkide saavutamiseks ning mille seisund vastab õigusaktides sätestatud tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
5) õppetööks ning doktoriõppega seotud teadus-, arendus- ja loometegevuseks vajalikud info- ja kommunikatsioonitehnoloogilised vahendid, õppe- ja teaduskirjandus ning muud õppematerjalid on kättesaadavad ning on tagatud ligipääs teadusandmebaasidele;
6) on olemas akadeemiliste töötajate tööd toetav tugistruktuur ja üliõpilastele mõeldud tugisüsteemid (õpi- ja karjäärinõustamine ning nõustamine varasemate õpingute ja töökogemuse asjus);
7) on olemas õppetööks ning doktoriõppega seotud teadus-, arendus- ja loometegevuseks vajalikud finantseerimisallikad ning võime finantsvahendeid hankida.

§ 4. Õppetöö korraldus

(1) Õppetöö toimub kontaktõppe, praktika ja iseseisva tööna.

(2) Kontaktõpe on õpiväljundite saavutamiseks korraldatav loeng, seminar, praktikum, laboratoorne töö, individuaaltund või muul õppeasutuse määratud viisil toimuv õppetöö, mille eesmärk on omandada teadmisi ja oskusi. Kontaktõpe toimub õpikeskkonnas (sealhulgas e-õppe või töökohapõhise õppena), milles osalevad nii üliõpilane kui ka akadeemiline töötaja või juhendaja.

(3) Praktika on õpiväljundite saavutamise sihipärane tegevus, mille eesmärk on rakendada õpitud teadmisi ja oskusi õppeasutuse määratud vormis ning juhendaja juhendamisel töökeskkonnas.

(4) Bakalaureuse- ja magistriõppes on praktika nõutav siis, kui see on vajalik õpiväljundite saavutamiseks. Praktika maht määratakse õppekavas.

(5) Rakenduskõrgharidusõppes moodustab praktika õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 15%.

(6) Iseseisev töö on õpiväljundite saavutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste omandamine iseseisvalt, lähtudes akadeemilise töötaja antud ülesannetest.

(7) Doktoriõppes moodustab teadus- ja arendus- või loometegevus, sealhulgas doktoritöö, vähemalt 70% õppekava mahust.

§ 5. Õppekeel

(1) Õppekeel ja õpiväljundite saavutamiseks vajalikud muud keeled määratakse õppekavas. Nende keelte kasutamise oskus võimaldab saavutada lisas 1 kirjeldatud kõrgharidustaseme õppe õpiväljundeid.

(2) Doktoriõppe õppekavas määratakse vajaduse korral rohkem kui üks õppekeel.

§ 6. Õppe lõpetamine

(1) Kõrgharidustaseme õpe lõpeb lõputöö kaitsmise või lõpueksami sooritamisega.

(2) Lõputöö või lõpueksami maht on:
1) rakenduskõrgharidusõppes ja bakalaureuseõppes vähemalt viis ainepunkti;
2) magistriõppes vähemalt 15 ainepunkti.

(3) Doktoriõpe lõpeb doktoritöö kaitsmisega. Doktoritöö on iseseisev teaduslik uurimus või loometöö.

3. peatükk

Nõuded akadeemilistele töötajatele

§ 7. Akadeemiliste töötajate nõuete kehtestamise põhimõtted

(1) Tööandja lähtub akadeemiliste töötajate miinimumnõuete kehtestamisel selles määruses sätestatud nõuetest ja võib siis, kui see on tööülesannete täitmiseks vajalik, kehtestada selles määruses kehtestatud nõuetest rangemaid nõudeid.

(2) Tööandja võib põhjendatud juhul lisaks selles peatükis sätestatud nõuetele kehtestada doktorikraadi eeldaval ametikohal nõuetele vastavaks kvalifikatsiooniks kvalifikatsiooniraamistiku kaheksandal tasemel antud kutse.

(3) Vähemalt 85% doktoriõppe õppekavas määratud õppeainete mahust õpetavad vastavas õppevaldkonnas teadus- ja arendustöös aktiivsed doktorikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga akadeemilised töötajad või kunstialadel rahvusvaheliselt kõrgel tasemel tunnustatud loovisikud.

§ 8. Professor

(1) Professori ametikoha nõuetele vastab oma erialal rahvusvaheliselt tunnustatud asjatundja, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, pedagoogilised oskused ja kogemused, sealhulgas üliõpilaste lõputööde juhendamise kogemus ning vähemalt viie aasta pikkune aktiivse teadus- ja arendustegevuse või loometegevuse kogemus.

(2) Rakenduskõrgkooli professori ametikohale vastab oma kutseala tunnustatud asjatundja, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, pedagoogilised oskused ja kogemused, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemus ning vähemalt viie aasta pikkune aktiivse uurimis- ja arendustegevuse või loometegevuse kogemus.

(3) Professori ametikohale loomealadel vastab rahvusvaheliselt tunnustatud loomeisik, kellel on vähemalt magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, pedagoogilised oskused ja kogemused, sealhulgas üliõpilaste juhendamise kogemus ning vähemalt viie aasta pikkune aktiivse loometegevuse kogemus.

(4) Kui isik on vahetult enne ülikooli professori ametikohale kandideerimist töötanud vähemalt viis aastat professorina (v.a loomealade professori ametikohale kandideerimisel), peab tema juhendamisel olema viimase viie aasta jooksul kaitstud vähemalt üks doktoritöö.

§ 9. Lektor

Lektori ametikohale vastab pedagoogiliste oskuste ning oma erialal teadus- ja arendustegevuse, kutseala töökogemuse või loometegevuse kogemusega isik, kellel on vähemalt magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

§ 10. Teadur

(1) Teaduri ametikohale vastab isik, kellel on teaduskraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Nooremteaduri ametikohale vastab isik, kellel on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ning kes on immatrikuleeritud doktoriõppesse.

§ 11. Õpetaja

(1) Õpetaja ametikohale vastab isik, kellel on kõrgharidus või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Rakenduskõrgharidusõppe õppekava praktilisi erialaaineid võib õpetada keskharidusega spetsialist, kellel on vähemalt kolme aasta pikkune erialase töö kogemus ja kes on läbinud pedagoogilise koolituse.

4. peatükk
Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtted

§ 12. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise eesmärk

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise eesmärk on väärtustada elukestvat õpet ning tagada võrdsed võimalused isiku teadmiste ja oskuste hindamiseks ja tunnustamiseks, sõltumata nende omandamise ajast, kohast ja viisist.

§ 13. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtted

(1) Kõrgkool kehtestab üliõpilaste varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tingimused ja korra.

(2) Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamist võib lõike 1 alusel kehtestatud tingimustel ja korras rakendada:
1) kõrgkooli kehtestatud vastuvõtutingimuste täitmiseks;
2) õppekava täitmisel eelnevate õpingute käigus omandatud ainepunktide arvestamisel;
3) õppekava täitmisel täiendkoolituse raames, iseseisvalt õpitu ja töökogemusest saadud teadmiste ja oskuste arvestamisel ainepunktideks.

(3) Varasemate õpingute ja töökogemuse hindamist ning arvestamist ei kohaldata §-s 6 nimetatud lõpetamise nõuete täitmisele.

(4) Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tingimuste ja korra kehtestamisel ning selle alusel taotluse esitamisel, taotluse hindamisel, arvestamise otsuse tegemisel ja vaidlustamisel lähtutakse haldusmenetluse seaduses ja selles määruses sisalduvatest põhimõtetest ning õigusaktides sätestatud ja õppeasutuses kehtestatud kvaliteedinõuetest.

§ 14. Varasemate õpingute ja töökogemuse tõendamise ja hindamise põhimõtted

(1) Varasemaid õpinguid tõendatakse vastava diplomi, tunnistuse või muu haridust tõendava dokumendiga.

(2) Töökogemuse kaudu ja iseseisvalt omandatut tõendatakse valminud tööde, töökogemuse kirjelduse, kutsetunnistuse või muude dokumentidega.

(3) Ülikooli senatil ja rakenduskõrgkooli nõukogul on peale lõigetes 1 ja 2 sätestatu õigus kehtestada varasemate õpingute ja töökogemuse tõendamise kohta lisanõudeid.

5. peatükk
Rakendussätted

§ 15. Teaduri kvalifikatsiooninõuete kohaldamine

Paragrahvi 10 lõikes 1 nimetatud kvalifikatsioonile vastab Eesti hariduse infosüsteemi enne 1. juunit 2002. a kantud magistriõppe õppekava läbimise järel väljastatud teadusmagistrikraad ja doktorikraad ning Eesti hariduse infosüsteemi alates 1. juunist 2002. a kantud doktoriõppe õppekava läbimise järel väljastatud doktorikraad, või nendele vastav välisriigi teaduskraad.

§ 16. Rakenduskõrgharidusõppe lõpetamine

Enne 2019/2020. õppeaastat rakenduskõrgharidusõppesse immatrikuleeritud üliõpilasele rakenduskõrghariduse diplomi andmisel kohaldatakse kuni 1. septembrini 2019. a kehtinud kõrgharidusstandardis kehtestatud diplomi nimetusi.

§ 17. Vabariigi Valitsuse 18. detsembri 2008. a määruse nr 178 „Kõrgharidusstandard" kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 18. detsembri 2008. a määrus nr 178 „Kõrgharidusstandard" tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. septembril 2019. a.

Jüri Ratas
Peaminister

Mailis Reps
Haridus- ja teadusminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa 1 Kõrgharidustaseme õpete õpiväljundid

Lisa 2 Õppevaldkondade, -suundade ja õppekavarühmade loetelu

Lisa 3 Õppekavarühmade ja õppekavagruppide vastavustabel ning õppekavagruppides antavate kraadide nimetuste loetelu
26.11.2021 16:16

Veaparandus - Parandatud ilmne ebatäpsus lisa 3 tekstis „Master of Arts in Military Science (MA)“ Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 3 alusel.